

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Guzun Ion,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele condamnatului Delimarschi Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2020, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019 și a sentinței Judecătorei Criuleni (sediul Central) din 16 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui

Delimarschi Mihail xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în r-nul xxxxx, s. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.03.2019 – 16.04.2019;

Instanța de apel: 03.06.2019– 02.10.2019;

Instanța de recurs ordinar: 09.12.2019– 11.03.2020;

Instanța de recurs în anulare: 20.05.2020 – 20.10.2020.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni (sediul Central) din 16 aprilie 2019, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Delimarschi Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, la 6 (șase) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa numită prin sentință, prin cumul parțial, a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei stabilită lui Delimarschi Mihail prin sentința Judecătorei Criuleni din 16 decembrie 2016 și definitiv, i-a fost stabilită pedeapsa de 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost încasat din contul lui Delimarschi Mihail în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 487,34 lei, constituite din cheltuieli de deplasare, pentru rechizite și pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate Marga Leonid.

1.1. Prin încheierea Judecătorei Criuleni (sediul Central) din 17 aprilie 2019, a fost corectată eroarea materială evidentă din sentința

Judecătoria Criuleni din 16 aprilie 2019, prin înlocuirea sintagmei „*penitenciar de tip semiînchis*” cu sintagma „*penitenciar de tip închis*”.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Delimarschi Mihail, la data de 11 ianuarie 2019, aproximativ ora 02:00, aflându-se la domiciliul lui Marga Leonid, din s. xxxxx, r-nul xxxxx, având intenția de a-l omorî pe ultimul, cu care se afla la masă și consumau băuturi alcoolice, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, acționând cu scopul omorului intenționat, în urma unui conflict brusc apărut, a luat de pe masă un cuțit de bucătărie și i-a aplicat două lovituri cu ascuțișul în regiunea feței și cutiei toracice, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate sub formă de plagă tăiată a feței și plagă tăiată a cutiei toracice, acțiune care nu a fost dusă până la capăt, deoarece victima a opus rezistență.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, *tentativa de omor, adică infracțiunea îndreptată nemijlocit spre săvârșirea infracțiunii de omor asupra unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul.*

3. Inculpatul Delimarschi Mihail, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă în conformitate cu legea.

În motivarea apelului a invocat, că a fost condamnat incorect, iar la caz nu au fost efectuate acțiuni de urmărire penală pentru a fi demonstrată vinovăția sa.

A susținut, că nu este de acord cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, din motiv că nu a avut intenția de a-l omorî pe Marga Leonid, deoarece acesta l-a invitat la domiciliul său, unde au consumat băuturi alcoolice și s-a iscat o ceartă.

A menționat, că nu a fost efectuată acțiunea de urmărire penală, verificarea declarațiilor la fața locului și nici confruntarea declarațiilor părți vătămate.

A subliniat, că acțiunile sale urmează a fi încadrate în baza art. 155 Cod penal sau în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, or partea vătămată a declarat faptul că nu a avut intenția de a-l omorî.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, a fost respins apelul declarat, ca fiind depus peste termen și menținută sentința primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat, că sentința a fost pronunțată la 16 aprilie 2019, iar conform procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d.199) și recipisei (f.d.202), se probează că inculpatul a fost prezent la ședința de judecată din 16 aprilie 2019 și a primit copia sentinței integrale, astfel că acesta cunoștea, cu certitudine, despre sentința adoptată în privința sa, iar termenul în care apelul poate fi repus, a expirat.

Instanța de apel a reținut, că potrivit scrisorii de însoțire (f.d.207), sentința a fost pusă în executare la 08 mai 2019, iar începerea executării

sentinței a avut loc la 01 mai 2019, astfel că apelul depus la data de 18 mai 2019, a fost depus peste 18 zile.

Referitor la argumentul inculpatului privind repunerea în termen, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiat, deoarece repunerea în termen se operează doar având prezente două condiții cumulative: întârzierea a fost determinată de motive întemeiate – calamitate naturală, accident, boală ș.a., care fiind apreciate, instanța de apel va constata dacă situația invocată de apelant constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării apelului; și apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Astfel, aceste condiții îi privesc doar pe inculpat și partea civilmente responsabilă, deoarece împotriva lor poate fi începută executarea, or prin începerea executării pedepsei se înțelege prima zi de reținere a persoanei în cazul pedepsei privative de libertate sau de intentare a procedurii de executare a pedepsei nonprivative de libertate, sau, după caz, de sechestrare a bunurilor părții civilmente responsabile etc..

Instanța de apel a stabilit, că s-a constatat cu certitudine că Delimarschi Mihail a fost prezent la pronunțarea sentinței, o copie a sentinței i-a fost înmănată la data pronunțării, iar în ședința de judecată i-a fost explicată calea și termenul de atac.

Instanța de apel a subliniat, că întârzierea termenului de declarare a apelului nu a fost determinată de motive întemeiate, și astfel se atestă necesitatea respingerii apelului ca fiind depus peste termen, iar în cazul în care apelul este tardiv, judecata nu mai are loc, întrucât instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația procesual penală.

Prin urmare, instanța de apel constatând tardivitatea apelului declarat de inculpatul Delimarschi Mihail, nu s-a expus asupra fondului apelului și nu a apreciat argumentele invocate de către acesta, iar careva temeieri de drept de a interveni asupra legalității și temeiniciei sentinței, nu a constatat.

5. Avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului Delimarschi Mihail, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului a invocat, că instanța de apel neîntemeiat a respins apelul ca fiind depus peste termen, or astfel se încalcă dreptul inculpatului la apărare, de acces liber la justiție și la un proces echitabil.

6. Procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului ordinar declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2020, a fost dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

7.1. În argumentarea soluției pronunțate instanța de recurs a reținut, că chiar dacă apărarea a indicat temeierile pentru recurs prevăzute la art. 427

alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a declarat dezacordul cu hotărârea instanței de apel adoptată, fără a aborda careva probleme de drept, nu a indicat careva erori comise de instanța de apel care ar genera casarea acesteia și nu a argumentat recursul în sensul declarat.

Instanța de recurs a reținut, că declararea recursului împotriva unei hotărâri judecătorești constituie elementul volitiv al atacării, iar motivele sunt elementul logic al acesteia.

Astfel, motivele justifică, prin arătarea temeiurilor ce stau la baza lui, actul de voință pe care îl reprezintă folosirea căii de atac.

Instanța de recurs a menționat, că rolul motivelor invocate în susținerea căii de atac nu se reduce la simpla aducere la cunoștință instanței superioare a dezacordurilor produse de soluția pronunțată, dar și a cauzelor acestor dezacorduri, iar prin motivarea recursului, în principiu se precizează și se delimitează cadrul discuției în fața instanței de control și al judecății acestei instanțe.

Instanța de recurs a precizat, că declararea și motivarea recursului sunt întotdeauna distincte și din punct de vedere cronologic, succesive, având fiecare în parte, o semnificație și o finalitate proprie, deși ele se realizează prin același act procedural, în contextul că motivele sunt indicate chiar în cererea de recurs.

În cazul în care autorul nu invocă concret sau nu semnaleză în recurs temeiul pe care se bazează, cu argumentele aduse în acest sens, din cele reglementate de norma procesuală penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi respins ca inadmisibil.

Instanța de recurs a conchis, că recursul ordinar declarat de avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului, nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este în drept să completeze recursul declarat cu circumstanțele de fapt și de drept, ce l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

8. Avocatul Tampei Tatiana în numele condamnatului, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea deciziei instanței de recurs, a deciziei instanței de apel și a sentinței primei instanțe, cu dispunerea trimiterii cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului, apărarea indică că instanța de recurs, prin respingerea recursului ordinar, a încălcat dreptul condamnatului la un proces echitabil, în contextul în care condamnatul a explicat imposibilitatea de a declara apelul împotriva sentinței primei instanțe, în termenul prevăzut de lege, or Delimarschi Mihail nu a beneficiat de un apărător care să depună apel în numele său.

Precizează apărarea, că dreptul condamnatului la un proces echitabil se încalcă și prin faptul că acesta contestă procedura după care a fost judecată cauză penală, și anume procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Susține, că acțiunile condamnatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 Cod penal.

Relevă, că omorul face parte din categoria infracțiunilor materiale, care se consideră consumată din momentul producerii morții cerebrale, deoarece doar survenirea acestei urmări prejudiciabile, realizează latura obiectivă a infracțiunii de omor și nu are importanță dacă moartea cerebrală s-a produs imediat sau ulterior.

În opinia apărării, lipsa urmării prejudiciabile la caz, și anume lipsa morții cerebrale, atestă o tentativă a infracțiunii de omor.

Indică, că latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 145 Cod penal, se caracterizează prin intenție directă sau indirectă, astfel că tentativa de omor poate fi doar în prezența intenției directe.

Menționează apărarea, că în speță nu s-a constatat existența intenției directe de omor, iar motivul și copul nu au fost determinate.

Consideră apărarea, că chiar dacă condamnatul Delimarschi Mihail a recunoscut vinovăția în faptele incriminate și a depus cerere de examinare a cazuei conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, instanțele de judecată urmau să verifice din oficiu corectitudinea acestei cereri, în contextul în care condamnatul a beneficiat de un drept prevăzut de Codul de procedură penală, iar învinuirea care îi este incriminată, se constată a fi una eronată.

Subliniază, că în privința întrunirii semnelor constitutive ale infracțiunii imputate, urmau să se expună atât instanța de fond, precum și instanța de apel, or condamnatul dispune de dreptul la un proces echitabil, invocând în acest context prevederile art. 19 alin. (1) Cod de procedură penală.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Recursul în anulare este o cale extraordinară de atac.

Susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare este hotărârea irevocabilă în urma exercitării căilor ordinare de atac, reglementate de capitolul IV, Secțiunea I și a II-a a Codului de procedură penală – calea apelului și a recursului ordinar.

Potrivit acestei norme, rezultă că o hotărâre judecătorească poate fi atacată cu recurs în anulare, doar după utilizarea căilor ordinare de atac.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2019, apelul declarat de inculpat a fost respins, ca fiind depus peste termen.

Ulterior, prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2020, recursul ordinar declarat de către avocatul Tampei Tatiana în

numele inculpatului a fost considerat inadmisibil, deoarece nu corespunde cerințelor de conținut prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

În asemenea împrejurări, se constată că nici instanța de apel și nici instanța de recurs ordinar nu au examinat cauza în fapt și în drept și nu s-au pronunțat asupra fondului cauzei.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 452 coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, rezultă că avocatul Tampei Tatiana în numele condamnatului nu a utilizat calea ordinară de atac – recursul ordinar și nu are temei legal de a depune recurs în anulare, ceea ce atrage și inadmisibilitatea prezentului recurs în anulare.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal consideră că recursul în anulare declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele condamnatului urmează a fi declarat inadmisibil, din motiv că nu corespunde cerințelor de conținut.

10. În conformitate cu art. art. 431 alin. (2), 432 alin. (2) pct. 1), 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele condamnatului Delimarschi Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2020, în cauza penală în privința lui *Delimarschi Mihail xxxxx*, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **19 noiembrie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion